

ringsberettigede organisationer, som organiserer de DIS-ansatte. Det har vi sammen med en række andre partier givet udtryk for i tillægsbetænkningen, og jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til at bede ministeren om en kommentar.

Når vi taler om, at man skal høre organisationerne, er der selvfølgelig ikke tale om, at de skal have plads i udvalget, men at man skal drøfte sagen med dem, før vi får den tilbage i Folketinget, så vi ikke står i den samme situation til foråret, når der kommer et resultat. Embedsmændene skal kontakte organisationerne og snakke med dem, så vi er sikre på, at man når frem til en realistisk model, som også kan anvendes over for de ansatte, og jeg vil gerne høre, om ministeren vil give tilsagn om, at de organisationer, som i deres hørings svar til lovforslaget har afgivet bemærkninger vedrørende omregninger af DIS-hyre, vil blive inddraget i udvalgets arbejde, før det præsenteres for Folketinget.

Kl. 10.45

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg kan bekræfte, at når det tværministerielle udvalg har færdiggjort sit arbejde, vil man inddrage de høringsberettigede parter, før man går til Folketingets Socialudvalg og Arbejdsmarkedsudvalg.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 96 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KRF) mod 10 (SF og EL).

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 89: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Nedsat kontanthjælp til personer, der er samlevende med en starthjælps- eller introduktionsydelsesmodtager).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 13/11 2002. Første behandling 18/11 2002. Betænkning 28/11 2002. Anden behandling 5/12 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 60 stemmer (V, DF og KF); 47 (S, SF, RV, EL og KRF) stemte hverken for eller imod.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 60: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU), lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Nyberegning for dimittender m.fl., forenkling af dagpenge- og aktivperiode, rådhedsregler m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002. Første behandling 18/11 2002. Betænkning 3/12 2002. Anden behandling 5/12 2002. Tillægsbetænkning 5/12 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Vi skal lige straks stemme om arbejdsmarkedsreformen »Flere i arbejde«.

I går modtog jeg et brev fra ministeren til forligskredsen, som sagde, at med hensyn til deltagerbetaling for 6 ugers selvvalgt kursus havde vi ikke fået udtømmende svar på vores spørgsmål om, på hvilke områder der kunne være deltagerbetaling. Der var nogle problemer i forbindelse med SVU, og jeg vil gerne redegøre for Socialdemokratiets holdning til det spørgsmål.

Vi ønsker, at de ledige skal have rettigheder og muligheder, og at man ikke skal indføre brugerbetaling og deltagergebyr på 6 ugers selvvalgt kursus og ej heller på de områder, der drejer sig om SVU. Derfor er mit ønske, at ministeren over for forligskredsen i forbindelse med vedtagelsen af lovforslaget vil bekræfte, at der ikke bliver nogen former for øget brugerbetaling på dette område. Jeg håber, ministeren vil gå herop og give det tilsagn, så vi får fjernet den usikkerhed, der har været på det seneste, og jeg vil være meget tilfreds, hvis det sker.

Dernæst var der spørgsmålet om, at nu skal de ledige rejse rigtig langt efter arbejde. Hvis man f.eks. er biolog og bor i København, men får anvist arbejde i Skagen, skal man tage det, for det skulle være aftalt i arbejdsmarkedsreformen, at nu skal de ledige piskes til at tage arbejde et andet sted. Nu er jeg selv valgt i det dejlige område oppe ved Skagen, og enhver, der har været deroppe, ved jo, at der er meget skønt. Men det er også forbundet med ret lang transporttid at komme til Skagen, og hvis man skal til andre dele af min valgkreds, f.eks. Læsø, vil det være dyrt, og det vil også tage meget lang tid at komme frem og tilbage.

Vi har ingen ønsker om, at folk skal tilbagelægge så lange afstande for at komme på arbejde, så angående den bekendtgørelse, som nu ligger til høring i Landsarbejdsrådet, kan jeg sige, at der i hvert fald ikke i den aftaletekst, vi har lavet, er givet nogen begrundelse for, at man nu skal tvinge de arbejdsløse til at flytte efter et job, og ej heller at de skal bruge længere rejsetid end 4 timer, som det også har været fremme. Det var selvfølgelig et element, regeringen lagde frem, at man skulle acceptere en udvidelse af tidsrammen. I dag skal man tåle op til 4 timers samlet transporttid for at komme på et arbejde. Vi afviste et krav om yderligere rejsetid, det blev også fjernet fra aftalen, og derfor vil det være i strid

med aftaleteksten, hvis det er sådan, at de, der skal udmønte den, strammer kravene til samlet transporttid. Hvis ministeren har kommentarer til det, vil det selvfølgelig være godt, at vi også kan få afklaret den del af aftalen.

Jeg tror, det var en meget god historie fra virkelighedens verden, Politiken bragte i går, og vi kan også se på bagsiden af B.T., at der er folk, der rejser 20.000 km for at komme på arbejde. Men det er altså ikke noget, der er hjemmel for i den aftale, vi har lavet med beskæftigelsesministeren. Tværtimod fastholder vi de regelsæt, som allerede findes, så man skal ikke benytte lejligheden til at stramme op på aftalen med en bekendtgørelse.

Kl. 10.50

Jeg har tidligere, nemlig i et indlæg ved andenbehandlingen, sagt, at CV-banken er et utrolig godt instrument, men at det vil tage lidt tid, inden tingene kommer til at køre. Der er afgivet svar om, at der skal lægges 645.000 aftaler ind i CV-banken. Det kræver selvfølgelig nogle ressourcer, og derfor har jeg ønsket, at vi fik lidt længere tid til at komme på plads. Hvordan man rent faktisk vil udmønte det, og om a-kasserne og arbejdsformidlingen, som har myndigheden, kan klare den opgave, kan jeg stille mig tvivlende over for, men hvis ministeren mener, at systemet bliver klar til at løse opgaven i løbet af en måned, er jeg selvfølgelig tilfreds med det. Jeg havde dog gerne set, at systemet fik lidt længere tid til at indarbejde tingene, for det er jo sådan, at når vi aftaler noget, der er meget positivt for de ledige, for arbejdsgiverne og for alle aktørerne på området, er det bedst, at vi får et godt afsæt, der gør, at implementeringstiden kan blive lidt længere.

Til slut skal jeg sige, at for at få fjernet tvivlen angående brugerbetaling vil jeg meget gerne bede ministeren bekræfte, at der ikke kan blive tale om øget brugerbetaling på SVU-området. Jeg har selvfølgelig noteret mig, at i anden lovgivning har regeringen fremsat ønske om øget brugerbetaling, og det er noget, som Socialdemokratiet ikke kan tilslutte sig og vil stemme imod ved enhver lejlighed. Til gengæld har regeringen brystet sig af, at i modsætning til, hvad tilfældet er andre steder, er de ledige friholdt for deltagerbetaling, og jeg beder blot om, at det kan blive bekræftet her fra talerstolen i dag.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Ole Sohn som ordfører.

Ole Sohn (SF):

Jeg føler mig foranlediget til at gå på talerstolen, fordi jeg synes, der breder sig en vis forvirring i salen.

Under et af de forrige punkter lyttede jeg meget til fru Line Barfod, som to gange i træk roste beskæftigelsesministeren, så jeg er lidt bekymret for, om Enhedslisten er på vej ud på et skråplan. Men når man efterfølgende hører hr. Bjarne Laustsen kritisere beskæftigelsesministeren, kan man godt undre sig, for mig bekendt har Socialdemokratiet indgået et arbejdsmarkedsforlig med regeringen, og man må jo formode, at det er aftalt, hvilke spilleregler der skal følges. Forvirringen er ved at brede sig. Hvad er det, der er gældende?

Når det er sagt, vil jeg gerne sige til Socialdemokratiet, at når skaden nu er sket, og man har lavet et forlig, er det i det mindste godt at sørge for, at skaderne ikke bliver værre end som så. Derfor håber jeg, at Socialdemokratiet får held med at få strammet bekendtgørelserne op, så der er lidt rimelighed til.

Ellers vil jeg gerne sige, at SF stemmer nej her ved tredjebehandlingen til lovforslag nr. L 60 og i øvrigt også til L 61 og L 62, altså den samlede arbejdsmarkedsreform, og det gør vi, fordi vi mener, at den er et skridt i den forkerte retning. Vi mener faktisk også, at virkeligheden på flere punkter har overhalet reformen, idet vi nu kan se, der er en stigende arbejdsløshed, og i en periode med stigende arbejdsløshed er det utrolig vigtigt, at man holder sig for øje, at det er altafgørende at sikre, at man har den kvalificerede arbejdskraft, der er nødvendig til de stillinger, der bliver ledige i tiden, der kommer.

Vi ved, at der er væsentlig flere, som forlader arbejdsmarkedet, end der kommer ind på det, og derfor er der behov for, at man intensiverer og fremskynder omskoling og efter/videreuddannelse. Men her har man med arbejdsmarkedsreformen valgt at gå den modsatte vej, givetvis ud fra nogle økonomiske overvejelser om, at der skulle spares lidt penge på grund af skatetoppet og Det Radikale Venstres og de borgerlige partiers ønske om skattelettelser. Det mener vi er en meget gal udvikling, og vi har også undret os meget over, at Socialdemokratiet er gået med til det.

Vi har tidligere tilkendegivet, at vi finder det forkert, at man forringer de økonomiske forhold for folk på dimittendsats, og at der også lægges op til, at de, der er allerdårligst stillet i samfundet, nemlig folk på kontanthjælp, skal have ned-

sat deres ydelser. Vi mener, det er den forkerte vej at gå. Vi ønsker derimod at gå den vej, at man fremmer en aktiv arbejdsmarkedspolitik ved at give folk positive incitamentter til at komme i gang, både med omskoling og efter/videreuddannelse, så man på den måde kvalificerer den ledige arbejdskraft til at gå ind i de stillinger, der er eller måtte komme i tiden fremover.

Dette er begrundelsen for, at vi stemmer nej, når der skal stemmes om lidt, og jeg håber også, at Enhedslisten ikke roser regeringen yderligere, og at vi i fællesskab kan vise, at der også er partier i Folketinget, som vil gå en anden vej.

Kl. 10.55

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Ole Sohn var inde på, at med »Flere i arbejde« tog man nogle skridt i den forkerte retning. Jeg mener nu, at på baggrund af hr. Ole Sohns erfaring og sådan set også på baggrund af den udvikling, man har kunnet følge, burde hr. Ole Sohn i stedet have rost Socialdemokraterne for, at de netop har styrket digerne omkring arbejdsløshedsforsikringssystemet, men vi kan forstå, at det, man lægger større vægt på, sådan set er alt det, der ligger uden for.

Min opfattelse er, at den stigende arbejdsløshed, som jeg også tror vi får at se i fremtiden, netop rejser det spørgsmål, som hr. Ole Sohn var inde på: hvordan får vi sat nogle værktøjer i gang for at opkvalificere og give folk muligheder for uddannelse? Det bliver det vigtigste i fremtiden, men det er ikke det vigtigste nu, for så langt er arbejdsløsheden ikke kommet op.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Hr. Ole Sohn undrer sig, og jeg undrer mig også over SF, for ligesom ved tidligere lovforslag havde jeg bestemt regnet med, at hr. Ole Sohn ville være gået herop og rose beskæftigelsesministeren. Men her var det altså Enhedslistens fru Line Barfod, der kom først, og sådan kan det jo gå, hvis man ikke kender sin besøgelsestid.

Angående arbejdsmarkedsreformen »Flere i arbejde« er store dele af det, der ligger i reformen, socialdemokratisk politik, og derfor er vi selvfølgelig også med på de her punkter. Det viser sig blot, når vi kigger på den og på udmøntningen af den, at det er utrolig vigtigt at være med som forligspartner, og når vi har lavet en aftale, vil vi selvfølgelig også følge aftaleteksten og hele aftalen til dørs, inden vi trykker på

knappen, så vi har sikkerhed for, at den aftale, vi har lavet, bliver udmøntet ét hundrede procent. Og når vi kommer frem til målstregen og har fået de nødvendige forsikringer fra ministeren, kan vi selvfølgelig også stemme for lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg er enig med hr. Bjarne Laustsen i, at i virkeligheden burde jeg også som ordfører have rost beskæftigelsesministeren under de foregående behandlinger af L 47 A og L 47 B. Men jeg er ikke sikker på, at ministeren ville kunne klare at få ros fra både Enhedslisten og SF, så derfor lod jeg Enhedslisten om det, men jeg har de samme positive holdninger.

Vi kender jo hinandens holdning til arbejdsmarkedsreformen, så jeg ved ikke, om det tjener noget synderligt formål at fortsætte debatten. Vi har et forskelligt udgangspunkt. Jeg har fuld forståelse for, at Socialdemokratiet har et indgående behov for at være med i arbejdsmarkedsreformen og udmønte den, og det roste jeg i øvrigt også, da jeg sagde: Det er godt, I sidder med, når I nu har lavet skaden, så den ikke blev værre end som så.

Men grundlæggende mener vi, at arbejdsmarkedsreformen går den forkerte vej, for hele indsatsen med omskolingen og efter/videreuddannelsen er altafgørende i en arbejdsmarkedsreform, og den bliver hæmmet med dette forslag. Derfor stemmer vi nej.

Jeg svarer ikke hr. Ole Vagn Christensen, fordi jeg ikke har tid til det.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil blot minde hr. Ole Sohn om, at det blev sagt ved andenbehandlingen, at der ikke er nogen stramninger for de forsikrede ledige i reformen.

Vi ved desværre alle sammen, at den regering, vi har nu, fører en politik, der fører til flere ledige, og derfor ville det jo være tudetosset, hvis man indførte stramninger i en situation, hvor der kom flere ledige. Det har vi også undgået med reformen her. Der bliver ikke flere stramninger over for de ledige, uanset hvad, men hvis der er et arbejde at få, skal man selvfølgelig tage det; det går jeg ud fra at også hr. Ole Sohn er enig i.

Kl. 11.00

Men når man siger, at der ikke er nogen forhold, der bliver forbedrede for de ledige, og at

uddannelseselementet er væk, så er jeg lodret uenig. Vi har netop aftalt, at man kan få 6 ugers selvvalgt kursus, og at man også kan få lagt 6 uger ovenpå i forhold til en individuel handlingsplan. Det er faktisk en fordobling i forhold til, hvad vi har i dag.

Så er det også sådan, at man får mulighed for at betale kurser for folk, der allerede er blevet ansat, følge dem ind i virksomheden og give yderligere tilbud til dem. Også i forhold til barselpuljen bliver der nogle muligheder, som der ikke var tidligere i forhold til regeringens politik. Så der er forbedringer til de ledige, også i den sag her.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Til hr. Ole Sohn: Jeg er da glad for, at man ikke ville besvare mit spørgsmål, for det tager jeg som et udtryk for, at hr. Ole Sohn sådan set dybest set er enig i, at det er noget fornuftigt, det, der er lavet. Det betyder ikke, at vi ikke bør være bekymrede for situationen i fremtiden, nemlig for spørgsmålet om den stigende arbejdsløshed. Derfor tror jeg, at det bliver en helt, helt anden dagsorden, vi vil komme til at opleve i det kommende år.

Og der skal vi selvfølgelig være opmærksomme på, hvad det er, vi skal gøre her, for at Danmark ikke sækker agterud. Men jeg mener, at de gode skridt er taget her, ligesom de er taget i forbindelse med lovforslag nr. 47 A. Men hvis der ikke havde været et flertal, der havde sørget for, at DIS kom på plads, ja, så havde vi altså stået i den situation, at vi måske ikke havde fået organisationerne inddraget. Derfor synes jeg, at det er rimeligt, at hr. Ole Sohn roser flertallet også for den indsats.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Jeg vil undlade at stille et spørgsmål, men jeg vil gerne sige, at jeg tror, det står klart for alle, at den her reform indebærer, at uddannelsesmulighederne bliver skubbet længere væk fra første ledighedsdag, end de har været tidligere. Og det finder vi er et forkert skridt.

Omvendt vil jeg sige til hr. Ole Vagn Christensen, at jeg er ret overbevist om, sådan som det har været tidligere, hvor Socialdemokratiet også har været med i arbejdsmarkedsreformer, at når man kan se, at der skal laves nogle fornuftige tiltag, som giver reel beskæftigelse, reelle muligheder, eksempelvis servicejob og lignende,

voksenlærlingeinitiativer – nu er det en af de ting, som så er blevet en del af reformen af det gamle SF-forslag – men når der skal laves den type regulære, ordentlige forslag, er jeg helt sikker på, at så finder SF og Socialdemokratiet sammen igen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Lars Barfoed som ordfører:

Lars Barfoed (KF):

Det er meget glædeligt, at Folketinget i dag kan vedtage første fase af arbejdsmarkedsreformen, så vi kan få flere i arbejde i Danmark. Det er der brug for. Det er en af de største udfordringer for det danske samfund, at flere kommer i arbejde.

Det er en rigtig god arbejdsmarkedsreform, vi nu vedtager. Der er flere positive elementer i den, først og fremmest at vi får en bedre arbejdsformidling, der i højere grad tager hensyn til den enkelte arbejdssøgendes egen situation, at der bliver taget udgangspunkt i vedkommendes kompetence og erfaring, og at vi får en meningsfuld aktivering med perspektiv i fremtiden. Det er et af de væsentligste resultater af arbejdsmarkedsreformen.

Der bliver også tale om et mere intensivt kontaktføreløb med de arbejdssøgende. Der bliver tale om, at vi skal bruge private aktørers ekspertise mere i arbejdsformidlingen. Vi får et enstrengt system, så vi bedre udnytter ressourcerne henholdsvis i den kommunale sektor og i a-kasse-regi, og så er der lagt op til en række stramninger, sådan at det i fremtiden kan betale sig at arbejde, hvor der har været eksempler på, at det ikke kunne betale sig at gå fra kontanthjælp til en arbejdsituation.

Så alt i alt: en særdeles god arbejdsmarkedsreform, som vi kan vedtage første fase af.

Så vil jeg godt sige med henvisning til hr. Bjarne Laustsens tidligere indlæg her i dag, at Socialdemokratiet på ingen måde skal forsøge at tage æren for, at der nu ikke bliver tale om, at folk skal flytte for at få et arbejde. Hr. Bjarne Laustsen gav ligesom udtryk for, at der havde været lagt op til, at folk skulle flytte fra Bornholm til Skagen for at få et arbejde, og at det skulle have været regeringspartierne intention. Det har det aldrig været. Det ved hr. Bjarne Laustsen også udmærket godt. Det har aldrig været foreslået.

Kl. 11.05

Det, der er enighed om, og som Socialdemokratiet selv har skrevet under på, er, at vi stiller

krav om en udvidet geografisk mobilitet for de mellem- og højtuddannede, at pligten til udvidet geografisk mobilitet administreres sådan, at der tages hensyn til den lediges familiemæssige forpligtelser, og sådan, at ydergrænserne for den daglige transporttid kun udnyttes, hvis det er nødvendigt for at få ledige stillinger besat med kvalificeret arbejdskraft.

Altså det er inden for den daglige transporttid, at der sker en vis udvidelse for de mellem- og højtuddannede, men bestemt ikke sådan, at folk skal flytte for at få et arbejde. Det har vi ikke foreslået, og derfor skal Socialdemokratiet ikke skabe et falsk billede af, at de har fået et resultat her, som de rent faktisk ikke har fået.

Til sidst skal jeg blot sige til hr. Bjarne Laustsen, at den der med, at regeringen fører en politik, der fører til flere ledige, er det rene vrøvl. Regeringen fører en vækstorienteret politik, der sigter på at skaffe flere i arbejde i det her samfund. Derfor sker der lige præcis det modsatte: Der bliver flere i arbejde som følge af regeringens politik.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes ikke, det er klogt af hr. Lars Barfoed at pynte sig med lånte fjer i denne her sag. Det kunne jo være grundlag for at stille et spørgsmål til hr. Lars Barfoed om, hvordan man har det som støtteparti for Venstre i den her sag her, hvor man har støttet Venstre i bestræbelserne på at få fjernet en lang række ting i forhold til erhvervsfremme osv., der nu fører til, at vi får 14.000 flere ledige til næste år.

Det må da være en underlig ting at stå heroppe og bryste sig af, at man nu har været i stand til at lave en reform, der vil skaffe flere i arbejde. Det ligger der da ikke umiddelbart heri, hvis man ikke samtidig vil føre en erhvervsfremmepolitik, der gør, at folk kan komme i arbejde.

Så vil jeg sige i forhold til det med at flytte langt: Jeg har ikke nævnt Bornholm i min indledning, men for nu at bruge min gode kollega hr. Ole Vagn Christensens udtryk om, at man har bygget diger omkring det her, så var det sådan, at regeringen havde et klart krav. Det var, at man i alle tilfælde skulle kunne tåle 4 timers samlet transporttid. Det afviste vi blankt.

Til gengæld var det sådan, at i forhold til nogle bestemte grupper kunne man acceptere, at man kom op på at bruge den maksimale rejsetid på 4 timer, og det kan man selvfølgelig gøre i enkelte tilfælde, hvis der er et arbejde i den anden

ende af landet, men det skal holdes inden for den samlede 4-timers rejsetid.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ønsker hr. Carsten Hansen ordet? Så må man godt markere.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg mente, hr. formand, at jeg havde markeret for længe siden.

Jamen, hr. Lars Barfoed, man må sige, når man kigger på tallene, at så varede det jo ikke længe for V og K at få knækket kurven. Det tog kun et år, inden man fik knækket kurven med en masse fradrag til erhvervslivet og brugerbetaling på uddannelse.

Når vi nu i dag har taget det emne op, er det selvfølgelig, fordi vi er voldsomt bekymrede i forhold til det, vi har aftalt. Derfor har vi bedt ministeren om at bekræfte heroppefra, at den aftale, vi har, står ved magt.

Men når vi ser på, da undervisningsministeren lagde brugerbetaling på hele AMU-området, glemte man ganske simpelt de arbejdsløse. Hvis ikke vi havde været opmærksomme på at få det ind dengang, var de altså kommet til at betale, også når de var på AMU-kurser. Derfor er dette utrolig vigtigt for os.

Men mener hr. Lars Barfoed ikke, at den bedste erhvervspolitik er en veluddannet, dygtig arbejdskraft frem for fradrag til erhvervslivet?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er utroligt, hvad hr. Bjarne Laustsen kan få sig selv til at sige med hensyn til årsagen til, at der i øjeblikket er en stigning i arbejdsløsheden. Det har intet med regeringens politik at gøre.

Vi står i øjeblikket i en situation, hvor der sker en udfladning af de internationale konjunkturer, der er en afmatning i efterspørgslen i øjeblikket. Det giver sig desværre udtryk i, at vi har en let forværret ledighedssituation.

Men regeringens erhvervspolitik og regeringens arbejdsmarkedspolitik er klart ekspansiv i form af, at den skaber øget aktivitet i erhvervslivet og dermed får flere i arbejde.

Derimod var det jo sørgeligt at konstatere, at Socialdemokratiets ændringsforslag til finansloven ville betyde en øget skattebyrde på dansk erhvervsliv, så vidt jeg husker det i størrelsesordenen 350 mio. kr. Det ville have ført til øget le-

dighed, fordi det ville have begrænset erhvervslivets investeringsmuligheder.

Kl. 11.10

Heldigvis var der ikke flertal for Socialdemokratiets ændringsforslag til finansloven. Det kan også være en kommentar til hr. Carsten Hansens bemærkninger om ledighedssituationen.

Så er jeg i øvrigt helt enig med hr. Carsten Hansen i, at den bedste erhvervspolitik, eller i hvert fald en del af en god erhvervspolitik, sandelig er at sørge for, at der er en veluddannet arbejdsstyrke til rådighed. Det er noget af det allervæsentligste. Det er også derfor, Det Konservative Folkeparti har satset så meget på større faglighed i folkeskolen, for der bygger vi fundamentet for en veluddannet arbejdskraft.

Desværre er det jo ikke så let altid at få Socialdemokratiet med på, at børnene skal lære mere i skolen. Men det lægger vi Konservative meget vægt på, fordi, som hr. Carsten Hansen siger, en veluddannet arbejdskraft er helt afgørende for erhvervspolitikken.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Inden vi går videre, må jeg bede om, at man holder sig inden for lovforslagets rammer. Det er ikke en ny finanslovdebat.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jamen grunden til, at vi diskuterer det her emne nu, er jo, at hr. Lars Barfoed på De Konservatives vegne kommer op og siger, at den reform, man har lavet her, fører til flere i arbejde. Så spørger vi, hvordan det skulle kunne lade sig gøre, når vi nu kan se, at regeringens politik fører til 14.000 flere ledige.

Så siger hr. Lars Barfoed: Det er ikke vores skyld. Når der er noget, der går skidt, er det i hvert fald ikke regeringens skyld. Men man har jo brystet sig meget af i regeringen i alle de blå pjecer, der er kommet frem, af alle de gode ting, man har taget initiativ til. Jeg forstår også, at De Konservative har en vis indflydelse på det, så de blå pjecer nu er blevet lidt mindre blå, fordi det relaterer lidt for meget til Venstres farve.

Det, som man nu siger, er bare, at ledighedssituationen er lidt forværret. Jamen altså vi har været vant til under den socialdemokratisk ledede regering, at arbejdsløshedstallet er faldet måned for måned. Det var godt. Nu oplever vi efter ét år, at ledigheden stiger med hele 14.000. Det koster 1,8 mia. kr. mere om året i passiv forsørgelse, og så siger De Konservative, at det er bare

lidt forværret. I går hørte vi Venstre sige, at det er et marginalt problem. Hvor mange flere tror De Konservative der vil komme flere i arbejde på baggrund af det her?

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Det, at De Konservative for første gang siden 1903 er med i et folkeskoleforlig, er jo ikke et udtryk for, at de har gjort meget ved folkeskolen igennem de mange år. Jeg anerkender, at vi har et forlig sammen på området og er enige i hovedtendenserne i det, men det var også et spørgsmål om rummelighed og andre ting. Det tror jeg De Konservative vil erkende i forhold til den aftale, vi har lavet i fællesskab.

Men det, at kurven nu er knækket under denne regering, vil man altså ikke påtage sig ansvaret for. Det, at man har lagt brugerbetaling på stort set hele uddannelsesområdet for de kortuddannede, betyder jo noget for virksomhederne. Når virksomhedslederne i den ene deputation efter den anden siger, at det her er kortsigtet, det er dårligt, og det fremmer ikke vores muligheder for at ekspandere, for det er nemlig job med et forholdsvis højt teknologiindhold og højt uddannelsesindhold, der er afgørende for, at vi kan overleve, så er det da kortsynet.

Så vil vi jo også gerne herfra have bekræftet, at man i hvert fald ikke rammer de arbejdsløse. Det har vi set at der har været tiltag omkring, og så vil vi gerne sikre os det. Det er derfor, regeringens politik trækker den forkerte vej. Mener hr. Lars Barfoed ikke det?

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg vil gerne sige, at skoleforliget heller ikke hører under L 60.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Lars Barfoed var inde på, at det her ville give flere i arbejde, det forlig, der her er indgået. Nej, må jeg sige til hr. Lars Barfoed. Den situation, som vi befinder os i, er, at det her er med til, at folk er sikret deres understøttelse, og det er meget vigtigt for Socialdemokratiet. For det, vi hører der bliver sagt, er, at man fralægger sig ethvert ansvar for samfundsudviklingen.

Det er vel sådan, også når det drejer sig om eksporterhvervene, som har det svært, at for at kunne opveje det, er det nødvendigt at stimulere en indenlandsk efterspørgsel eller også, at man i stedet for at lave de høje brugerbetaling på

AMU-kurserne, så i virkeligheden siger, at folk skal have mulighed for uden store økonomiske belastninger at få brug for det. Men det er jo ikke den politik, regeringen har valgt at føre, det er jo den modsatte.

Kl. 11.15

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes, at hr. Ole Vagn Christensens bemærkninger her var interessante. Det siger lidt om den interne kommunikation i den socialdemokratiske folketingsgruppe.

Hr. Ole Vagn Christensen mener åbenbart ikke, at det, vi drøfter her, kan skaffe flere i arbejde. Der skal jeg da så informere hr. Ole Vagn Christensen om, at hr. Ole Vagn Christensens kolleger i den socialdemokratiske folketingsgruppe er med i, har sagt ja til et forlig, der rent faktisk hedder »Flere i arbejde«, og hvor der udtrykkeligt som indledning til det står, at det er målet, at beskæftigelsen skal øges med 87.000 personer, og at der skal gøres en ekstra indsats for at få de svage ledige med, og for at indfri målsætningen om, at flere skal i arbejde, må der stilles krav til ledelse og medarbejdere på virksomhederne, til de ledige og til AF og til kommunerne.

Altså det gennemgående træk i hele arbejdsmarkedsreformen er jo netop, at vi skal have flere i arbejde, og derfor er det overraskende, at hr. Ole Vagn Christensen kan stå her og sige, at det har det her slet ikke noget at gøre med.

Til alle bemærkningerne om ledighedssituationen, som vi alle er enige om er beklagelige, når den udvikler sig negativt, vil jeg sige, at de bemærkninger, der kommer fra hr. Bjarne Laustsen og andre, jo afspejler et fundamentalt forskelligt syn på økonomisk politik. Socialdemokratiet mener, at vi kan føre planøkonomi, og at vi her fra Folketingets og regeringens side centralt kan dirigere ledighedsudviklingen. Det kan man jo ikke. Vi kan tilrettelægge de bedst mulige rammer for erhvervslivet, sådan at vi får vækst i erhvervslivet og også får skabt bedre uddannelsesmæssige rammer, sådan at man kan få en kvalificeret arbejdsstyrke. Men så er det jo op til erhvervslivet selv at skabe væksten, og det skal de også nok forstå at gøre.

Til sidst vil jeg sige, at jeg kan forstå, at hr. Bjarne Laustsen, var det vist, også har hæftet sig meget ved den blå farve på regeringens pjece og mener, den er blevet mindre blå. Jeg mener nu, den er lige så blå, som den hele tiden har været.

Men jeg synes, at hr. Bjarne Laustsen skulle hæfte sig lidt ved, at det, der er afgørende, jo er teksten, og den står med grønt.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Socialdemokratiet skulle måske tænke over, hvorfor der ingen røde farver er på aftalen.

Men jeg vil gerne spørge hr. Lars Barfoed, om hr. Lars Barfoed ikke kan bekræfte, at der med arbejdsmarkedsreformen er lagt an til, at man i det første ledighedsår skal bruge tiden på jævnlige samtaler med AF eller andre aktører med henblik på at komme direkte i job, mens det, hr. Lars Barfoed også tidligere sagde var det altafgørende, netop opkvalificeringen af arbejdskraften, er skudt ud primært til efter år ét.

Så er der nogle særlige undtagelser, men den mere organiserede del af efter- og videreuddannelsen er med reformen skubbet til efter år ét ud fra betragtningen om, at de fleste finder arbejde af sig selv inden for de første 12 måneder.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg må forstå det således, at det er ikke vigtigt, det der med, hvor stor arbejdsløsheden er, og vi kan alligevel ikke gøre noget ved det, så vi udbetaler 1,8 mia. kr. med de deraf følgende konsekvenser, nemlig at man får mindre råderum i den offentlige økonomi, mindre gældsafbetaling osv. osv. Så det skal vi ikke gøre noget ved, for vi kan alligevel ikke gøre noget ved det.

Det er vi fundamentalt uenige i. Til gengæld er vi enige om, at hvis der er et job, skal de ledige tage jobbet. Men problemet er jo nu, at den regering, vi har, fører en politik, så der bliver færre jobåbninger. Derfor kan man jo ikke få nogle ledige til at tage nogle job, der rent faktisk ikke eksisterer. Det går den modsatte vej, der bliver kø på a-kasserne, på arbejdsformidlingerne, der skal behandle ledighedserklæringer, i stedet for at man kan formidle jobsøgninger. Det er jo problemet med den regering, vi har nu.

Jeg har ikke set nogen dokumentation for, at den aftale, vi laver her, kan føre til flere i arbejde, medmindre det er således, at der kommer andre initiativer i gang. Vi har jo f.eks. ikke set, hvor mange det vil give ekstra i arbejde, hvis man skærper rådigheden, og det tror jeg heller ikke hr. Lars Barfoed har. Vi tror simpelt hen ikke på det. Jobbet skal være der, inden man kan få folk til at tage det; sådan er virkelighedens verden.

(Kort bemærkning).

Carsten Hansen (S):

Jeg synes, det er lidt stærkt efter 9 års uafbrudt fremgang, hvor beskæftigelsen er steget og steget og arbejdsløsheden er faldet og faldet, med det fallitbo vi overtog efter VK-regeringen med 350.000 arbejdsledige, at man her kommer og påstår, at vi ikke har forstand på at føre den politik, der skal til.

Kl. 11.20

Et år efter at V og K er trådt til, er der kommet 14.000 ekstra arbejdsløse, og det er ikke regeringens skyld, det er ikke nogens skyld. Hvis er skylden så?

Men må jeg ikke spørge: Hvor mange flere vil vi få i arbejde med »Flere i arbejde«? For er det ikke sådan, at selv regeringens mest optimistiske redegørelser siger, at der vil komme omkring 30.000, heraf de 20.000 fra arbejdsløsheden, og det er vel at mærke, hvis konjunkturerne er med? Men nu ryger De Konservatives skattelettelse sig jo en tur med 1,8 mia. kr. mere i udbetaling til arbejdsløshedsunderstøttelse. Hvilken vej vil man trække, når det her nu kun trækker 30.000 i arbejde, hvis det vel at mærke går godt? Det kunne være interessant at høre.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Lars Barfoed ville ikke dirigere noget som helst, det har vi også fået opfattelsen af, og derfor, når man siger, at man får 87.000 flere i arbejde med »Flere i arbejde«-aftalen, kan det jo ikke ske, og det ved hr. Lars Barfoed også godt, hvis man ikke kan få gang i hjulene i Danmark, ved at man kan få eksporten til at stige, men det kan man ikke gøre noget ved på grund af den udenlandske situation.

Men så må det må jo være på grund af den indenlandske efterspørgsel, eller også må det ske ved en opkvalificering af arbejdskraften. Men hvis man vil opkvalificere, nytter det jo ikke noget, at man har lagt store brugerbetaling på. Så man dirigerer jo faktisk lidt rundt med det her.

Men aftalen sikrer os, at vi bevarer det understøttelsesniveau, vi har, og det tror jeg er en stærk nødvendighed i fremtiden, for vi vil få en stigende ledighed netop på grund af, at hr. Lars Barfoed ikke mener, at han kan styre politikken.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Hr. Ole Vagn Christensen sluttede med at sige, at jeg ikke mente, at jeg kunne styre politikken.

Jo, jeg mener sandelig nok, at vi herindefra skal styre politikken, men politikere kan bare ikke leve livet for borgerne og heller ikke leve livet for virksomhederne.

Det er altså sådan, at vi herfra kan tilrettelægge nogle politisk bestemte rammevilkår, og ud fra dem må erhvervslivet og andre så disponere. Derfor er det ikke sådan, at vi har en kommandøkonomi, hvor vi bare kan sætte ledigheden op eller ned efter forgodtbefindende.

Socialdemokratiets tid i regering, som nu heldigvis er overstået, fandt tilfældigvis sted i en tid med opadgående internationale konjunkturer; de er nu under afmatning. Og når man tager i betragtning, hvilke optimale internationale konjunkturer der var under den socialdemokratiske regering, er det sørgelige resultater, den socialdemokratiske regering opnåede, når det gælder den økonomiske politik. Man var ikke i stand til at styre den offentlige økonomi, de offentlige udgifter steg meget mere, end man havde forventet; man var ikke i stand til at få skatetrykket ned. Det er sørgeligt.

Nu er vi i en situation med afmatning i de internationale konjunkturer, og det er klart, at det har selvfølgelig en effekt på ledighedssituationen. Men lad være med den der med, at fordi vi har fået en borgerlig regering, har vi fået stigen- de ledighed. De to ting har selvfølgelig intet med hinanden at gøre.

Må jeg sige til sidst til hr. Ole Sohn, at det jo er fuldstændig korrekt, at vi siger – og jeg tror, de fleste analyser vil være enige med os i det – at det gælder om at bruge investeringerne i uddannelse så effektivt som overhovedet muligt, og derfor skal vi ikke i den første tid, hvor folk er ledige, bruge penge på at finansiere meget dyre og lange uddannelser. Vi skal bruge pengene på kortvarige uddannelser, for de fleste får alligevel et arbejde igen på basis af den uddannelse, de har.

Men der er mulighed for, som det også tidligere i debatten har været fremme, 6 uger plus 6 ugers uddannelse, og derfor er der masser af uddannelsesmuligheder og omskolingsmuligheder for de arbejdssøgende. Men vi vælger at prioritere uddannelseskronerne sådan, at det først er efter det første års ledighed, at man kan bruge pengene på virkelig lange og dyre uddannelser, og det er der gode grunde til.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg gør opmærksom på, at indlægget ikke var inden for lovforslag nr. L 60's rammer. Jeg øn-

sker ikke, at nogen går uden for lovforslagets grænser mere. Jeg har givet én advarsel, så hvis der er nogle, der tager ordet og vil gå uden for lovforslaget, vil jeg fratage dem ordet.

Kl. 11.25

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Det her handler jo om flere i arbejde, det handler om flere i arbejde i fremtiden, og så har den konservative ordfører gjort meget for at få det til også at handle om uddannelse i fortiden. Det synes jeg i øvrigt er en meget god vinkel, men det skal nødvendigvis føre til, at vi står og fortæller hinanden nogle røverhistorier om, hvor let det har været, og hvor meget medvind der har været, hvor meget modvind der er kommet nu, og hvorfor uddannelse så nu lige på dette tidspunkt bliver noget, der er mindre væsentligt.

Jeg synes, hr. Lars Barfoed gjorde sig skyldig i et maleri af konjunktursituationen gennem de sidste 10 år, som overhovedet intet havde på sig. Men det skal bruges som en eller anden mærkelig bortforklaring af, at de, der går ind for en uddannelsesstrategi, der handler om, at vi forsøger i stadig stigende grad at gøre arbejdskraften kvalificeret til de job, der er, dem vil man gerne miskreditere, selv om den lykkedes i meget, meget høj grad, på trods af at udenlandske konjunkturer omkring os hos nabolandene faktisk var dårlige.

Men det skal man jo altså bruge til i dag at prøve at lægge en strategi i retning af, at uddannelse skal være noget, der undertrykkes i fremtiden. Jeg vil sige, at dér er en meget præcis skillelinje mellem den nuværende regering og den tidligere regering, de nuværende regeringspartier og de tidligere regeringspartier, ...

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja tak, så er tiden udløbet.

Pia Gjellerup (S):

... og det taler ikke til den nuværende regerings fordel.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Vi går videre i ordførerrækken, det er fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Fra Enhedslistens side har vi allerede ved første- og ved andenbehandlingen fremhævet alle de stramminger og forringelser, som er resultatet af

arbejdsmarkedsforliget, og som for en stor dels vedkommende er udmøntet i de tre lovforslag, L 60, L 61 og L 62, som vi behandler i dag.

Der er ingen grund til, at vi her og nu træder mere rundt i de mange forringelser, der er for folk i offentlig jobtræning, for dimittender, for arbejdsløse, der bliver tvunget ud i arbejde uden for eget fag, osv.

Jeg vil i stedet fremhæve en meget alvorlig bivirkning af arbejdsmarkedsforliget, som er, at Socialdemokraterne og De Radikale for et alt for langt stykke tid har pantsat modstanden mod og alternativet til VK-regeringen. Det handler jo ikke bare om justering af rådighedsregler, dagpengeret, satser osv., selv om det er alvorligt nok. Det handler om ideologi, det handler om systemer før mennesker i stedet for mennesker før systemer, et system, hvor diverse såkaldte eksperter ideologisk forbereder de angreb på arbejderbefolkningen, som regeringen finder nødvendige.

I denne omgang var det kontanthjælpsmodtagerne, som skulle have et hak. Nu er de såkaldte vismænd gået i gang med at forberede de næste tiltag. Når den nyeste vismandsrapport fremhæver, at dagpengene er for høje og efterlønnen er for dyr, er det ikke tilfældigt. Hvis det lykkes at skabe forståelse for den slags asociale synspunkter, falder regeringens hammer.

Regeringens arbejdsmarkedspolitiske mål tegner sig klarere og klarere: Et enstrengt system uden a-kasser, hvor man som arbejdsløs reduceres til social klient. Et arbejdsmarked uden overenskomster, hvor arbejdsløse i virksomhedspraktik og jobtræning udfører ordinært arbejde uden ordinær løn. Et arbejdsmarked, hvor de ansattes rettigheder ikke kan forsvares af fagforeninger, konfliktret og eksklusivaftaler. Et arbejdsmarked, hvor det, at det skal kunne betale sig at arbejde, betyder lavere ydelser i stedet for gode og sunde arbejdsforhold og ordentlige lønninger.

Jeg vil godt tilføje, at den aktuelle diskussion, hvor nogle partier udtrykker en frygt for invasion af billig arbejdskraft fra Østeuropa i forbindelse med EU-udvidelsen, er helt ude af proportion i forhold til de problemer på arbejdsmarkedet, som følger af regeringens arbejdsmarkedspolitik.

Kort sagt er den eneste reelle måde, hvorpå man sikrer et arbejdsmarked med ordnede forhold uden løntrykkeri og konkurrenceforvridning, for det første, at de faglige organisationer får de bedste muligheder for at lave og forsvare

overenskomster. Så hold nallerne væk fra konfliktretten og eksklusivaftalerne. For det andet er det at sikre, at også arbejdsløse får en anstændig indkomst, så vi ikke så at sige motiverer folk til mere eller mindre lyssky metoder til at supplere indkomsten. Med jeg vil ikke på nogen måde opfordre til sort eller illegalt arbejde, blot konstatere, at det er en del af virkeligheden.

Kl. 11.30

Ifølge BAT-kartellet vil der i 2002 alene inden for bygge- og anlægs-, skovbrugs-, landbrugs- og gartneriområderne være 6.555 illegale arbejdere i Danmark. Ud over følgerne, hvad angår løn- og arbejdsforhold, vil det også betyde, at staten går glip af næsten 0,5 mia. kr. i skat og moms.

Og når det handler om sort arbejde, er det et forsigtigt skøn fra arbejdsgiverforeningen inden for hotel og restauration, at over 5 mia. kr. omsættes sort alene inden for deres område.

Det er alvorlige problemer på arbejdsmarkedet, som vi skal gøre noget ved, og løsningen ligger i vid udstrækning gennem aktive faglige organisationer støttet af arbejdsmarkedspolitikken.

For Enhedslisten er det vigtigt at vise, at der er en anden vej for udviklingen på arbejdsmarkedet, og vi er på det rene med, at det kræver mere end os selv, hvis den anden vej skal være andet end luftkasteller.

Lad mig derfor bare antyde et alternativ til den arbejdsmarkedspolitik, som forligspartierne har belastet de arbejdsløse med.

For det første er det logik for burhøns, at der er brug for flere arbejdspladser. Sagen er jo, at på trods af økonomisk medvind er der stadig alt for mange arbejdsløse på dagpenge, på kontanthjælp, i aktivering, på førtidspension, overgangsydelse og efterløn.

Et nogenlunde ædrueligt bud på, hvor mange der reelt er arbejdsløse, er ca. 400.000, og nu er selv det officielle arbejdsløshedstal begyndt at stige igen. Det er grotesk, i betragtning af at de, der er i arbejde, alt for ofte bliver nedslidt af højt arbejdstempo og for lang arbejdstid. Det gælder ikke mindst på offentlige arbejdspladser, hvor hjemmehjælpere, sygeplejersker, pædagoger og andre knokler for at opretholde en rimelig social service.

Da vi sammen med den tidligere regering havde servicejobordningen var det udtryk for almindelig sund fornuft. I stedet for at folk blev holdt hen i passiv forsørgelse eller håbløs aktivering kunne deres arbejdskraft bruges til at for-

bedre forholdene for såvel de ansatte som for de gamle, syge og børnene. Endelig en arbejdsmarkedspolitisk lov med visioner, men regeringen og Dansk Folkeparti skød den ned, inden den for alvor nåede at komme i omdrejninger.

Jeg ved godt, at skabelsen af nye arbejdspladser kun delvis afhænger af arbejdsmarkedspolitikken, men det, der kan gøres, skal gøres.

Det handler også om krav til arbejdsgiverne. Her er der især to opgaver, som vi lovgivningsmæssigt kan forlange, at arbejdsgiverne skal have ansvaret for.

For det første at sikre deres ansatte efter- og videreuddannelse gennem hele livet kombineret med bedre jobrotationsordninger, som f.eks. den, der blev gennemført af skraldemændene i Århus. Det vil betyde et generelt højere uddannelsesniveau og en åbning af arbejdspladserne for de arbejdsløse.

For det andet skal det være arbejdsgivernes ansvar at sikre deres ansatte sunde og sikre arbejdsforhold. Det er jo i virkelighedens verden det største problem, når vi snakker om udviklingen i arbejdsstyrken, at dårligt arbejdsmiljø er skyld i en tredjedel af alle sygedage og i en meget stor del af de 250.000 mennesker, der i dag er på førtidspension.

Derudover er det værd at bemærke, at arbejdsmiljøet i allerhøjeste grad har betydning for tilgangen til efterlønsordningen. F.eks. har en undersøgelse fra Fyn påvist, at en relativt stor del af dem, der går på efterløn, er så nedslidte, at de faktisk ville være berettiget til førtidspension, hvis de ikke gik på efterløn.

Alt i alt er arbejdsmiljøpolitik nok den vigtigste del af arbejdsmarkedspolitikken, og derfor er det mildt sagt noget skidt, at regeringen konsekvent har skåret ned på indsatsen for et bedre arbejdsmiljø gennem hele dens levetid og kraftigt støttet af Dansk Folkeparti.

Med disse ord kan jeg bare konstatere, at den politisk-ideologiske kamp om arbejdsmarkedspolitikken fortsætter, og jeg håber, at et flertal snarest muligt vil finde den rigtige side i klassekampen. Enhedslisten stemmer i hvert fald imod det, der er indgået her.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Så er det hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Anders Samuelsen (RV):

Jeg føler mig faktisk foranlediget til at gå herop for at understrege, at Det Radikale Venstre står hundrede procent bag det forlig, som er indgået.

Vi ønsker ikke at bidrage til det billede, som Socialdemokratiet af en eller anden underlig årsag føler, at de har et behov for at vise. Gang på gang har vi inden for de sidste par uger desværre set, at man ligesom trækker lidt i land i forhold til det forlig, der er indgået. Det føler vi intet behov for, måske ikke så overraskende, eftersom ni tiendedele af det forlig, som er indgået, er taget ud af det udspil, som kom fra det radikale sommergruppemøde for halvandet års tid siden. Så det har jeg behov for at understrege. Også i forhold til det lille hjørne, som er diskussionsemnet i dag.

Kl. 11.35

Vi er overbeviste om, at det her forlig faktisk vil skaffe flere i arbejde. At rejse diskussionen om, hvorfor vi har et stigende antal arbejdsløse på nuværende tidspunkt, i forbindelse med behandlingen af det her lovforslag, mener jeg er helt ude i skoven. Der er god anledning til at angribe regeringen på en række andre politikområder i forhold til det spørgsmål, men ikke i forhold til det forlig, som vi har indgået her. Det trækker helt klart i den rigtige retning.

Vi støtter enhver bestræbelse på, at vores systemer indrettes på en sådan måde, at ingen urimeligt skal kunne udsættes for mistanke om ikke reelt at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Derfor støtter vi også, at man i princippet, hvis det kunne lade sig gøre, fik nogle regler strikket så hårdt sammen, at man garderede sig mod den situation, at man kunne søge landflygtighed på Bornholm f.eks., hvis man var etnolog, under henvisning til, at derovre var der ikke noget arbejde at få for etnologer. Så skal det efter De Radikales opfattelse selvfølgelig være sådan i den sidste ende, at hvis man ikke har, som det står i forligsteksten, familiemæssige forpligtelser eller andet, skal man i princippet kunne tvinges til at rejse, ellers mister man sin dagpengeret. Sådan burde det være set fra Det Radikale Venstres synsvinkel.

En af grundene til, at vi ser på det på den måde – det kan jeg da godt afsløre – er den banale, at jeg i min meget unge ungdom boede på Samsø, og der havde vi også integrationsproblemer. De integrationsproblemer bestod i, at der kom en række fra København, og lynhurtigt gik rygten, at grunden til, at de kom til Samsø, var, at de alle sammen kom fra Christiania, det sagde rygten på Samsø, og på Christiania, sagde rygten, var der en seddel, hvor der stod: Tag til Samsø, der er ikke noget arbejde. Så det var en måde at komme et sted hen, hvor man så kunne få sine

dagpenge og sin kontanthjælp uden at skulle stå til rådighed.

Lige siden dengang har det – i hvert fald lige siden vi havde en radikal socialminister, Aase Olesen, og fremefter – været en bestræbelse for os at rette op på den slags uhensigtsmæssigheder i vores systemer, og det mener jeg også at dette forlig er et udtryk for:

Derfor skal jeg bare understrege, at vi står hundrede procent bag det her forlig. Kritikken af, at vi har set et stigende antal arbejdsløse, vil vi gerne deltage i, men ikke i sammenhæng med det her forlig.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil bare sige til almindelig oplysning for hr. Anders Samuelsen, at det er sådan, at når Socialdemokratiet deltager i et forlig og der ligger en aftaletekst og den er meget klar, vil det altid være sådan, at Socialdemokratiet følger sagen til døren, og at den aftale skal udmøntes i henhold til den aftale, vi sammen har lavet. Derfor er der ikke noget odiøst i, at vi stiller spørgsmål til ministeren, når der bliver rejst tvivl om forskellige elementer. Så vil vi have afklaret sagen i sin fulde helhed, sådan at den aftale, vi sammen har lavet, kan blive udmøntet til gavn for de ledige, a-kasserne, arbejdsformidlingen, og hvem der ellers er omfattet af det lovforslag her. Det er so-leklart.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg forstod heller ikke hr. Anders Samuelsens bemærkninger om, at Socialdemokraterne ikke stod fuldt ud bag det her forlig. Det gør vi.

Men det, der undrer mig noget, er, at hr. Anders Samuelsen på Det Radikale Venstres vegne mener, at den almindelige udvikling i samfundet og det, der kan gøres fra politisk side, ikke har betydning for, hvordan det her forlig også kommer til at give de muligheder, der er lagt op til i forligsteksten. Når jeg undrer mig, er det, fordi vi jo var sammen om at give Danmark en kickstart i 1993, og det, som vi hørte fra den konservative ordfører, var jo nærmest, som om der ikke skulle gøres noget, og det var dér, vores indvendinger kom ind, nemlig at der skal gøres noget.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg er glad for at få bekræftet, at Socialdemokratiet også står hundrede procent bag det her forlig. Det er nok noget modsatrettet af, hvad man kunne få fornemmelsen af lidt tidligere på dagen, da hr. Ole Vagn Christensen stod heroppe og påstod, at det her forlig i hvert fald ikke kunne være med til at bidrage til at skaffe flere i arbejde.

Alene overskriften siger det, »Flere i arbejde«, og det er det, som vi var enige om den nat, da vi indgik dette forlig, at det her var et bidrag til det.

Kl. 11.40

Der kan være andre elementer, andre politik-områder, som kan trække i den modsatte retning, og der mener jeg også, at der ikke kan være nogen tvivl om, at Det Radikale Venstre er helt fremme i bussen i forhold til at kritisere regeringen.

Men det her element, det, som vi snakker om i dag, trækker i hvert fald i den rigtige retning, og det er jeg glad for at hr. Ole Vagn Christensen nu bekræfter at det gør.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan bekræfte, at det, der var intentionerne, var at få flere i arbejde, da man satte sig ned og debatterede: Hvad kan man gøre for, at der kan være nogle motivationsfaktorer? Men det er da ikke ensbetydende med, at man kan løsrive det her forlig fra den øvrige politik, som arbejder i en modsatrettet retning.

Jeg håber også, at hr. Anders Samuelsen kan bekræfte, at når vi har fået 14.000 flere arbejdsløse, er der altså en grund dertil, og når ikke der er gjort noget for at sætte nogle andre værktøjer i gang, kan vi altså ikke stå her og konstatere, at det giver flere i arbejde. Tværtimod har det givet stigende arbejdsløshed, men det er ikke på grund af den her reform.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg går ud fra, at Socialdemokratiet i sidste ende ender med at stemme for det her forslag, og det er vel en illustration i sig selv.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Det kan jeg bekræfte over for hr. Anders Samuelsen.

Når vi har fået de nødvendige tilsagn fra ministeren, som vi har bedt om – og de kommer så som afslutning – hvilket jeg går ud fra, at vi gør, for det er simpelt hen bare en opfyldelse af aftalen, så stemmer vi for det.

Men kunne hr. Anders Samuelsen ikke bekræfte, at hvis der ikke er nogen job at få, er der heller ikke flere job i aftalen om »Flere i arbejde«? For regeringens politik fører nu til, at der bliver flere arbejdsløse.

Det, vi har gjort – sammen med Det Radikale Venstre i øvrigt – er at sige, at uanset om der kommer flere arbejdsløse, så skærper vi ikke kravene over for de arbejdsløse. Jobbet skal være der først, inden man kan sende nogen ud i det.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg synes, det er en fantastisk smuk konklusion, hr. Bjarne Laustsen kommer med: Der skal være et arbejde, før man kan sende folk ud i et arbejde.

Jeg er meget enig med hr. Bjarne Laustsen.

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg vil gerne takke for den brede tilslutning, der er til forliget. Og så vil jeg gerne generelt sige omkring implementeringen af det her forlig, at vi udmønter alle aftaler loyalt, og jeg kan forsikre, at vi ikke forsøger hverken at skærpe eller at svække ordlyden, forståelsen af indholdet i forliget.

Der er rejst et par spørgsmål, som jeg godt vil kommentere. Det første drejer sig om 6 ugers selvvalgt uddannelse. 6 ugers selvvalgt uddannelse for ledige giver adgang til uddannelser efter såvel loven om statens voksenuddannelsesstøtte som efter lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Jeg har på grundlag af oplysninger fra Undervisningsministeriet besvaret spørgsmål om 6 ugers selvvalg til både forligspartierne og Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg. Desværre gjorde svarene kun rede for uddannelserne efter lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse. Der var derfor en række uddannelser, der ikke var omfattet af svaret.

Undervisningsministeriet har oplyst, at der i 2002 efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte er givet støtte til omkring 170 ledige og

anvendt i alt omkring 1,9 mio. kr. Heraf har godt 100 af de ledige deltaget i åben uddannelse, og her er der deltagerbetaling. Der er altså tale om, at der er godt 100 personer, der i år var omfattet af deltagerbetaling, og intet tyder på, at der vil blive tale om afgørende flere personer til næste år.

Som jeg i går meddelte forligspartierne, vil jeg finde en løsning, således at de ledige, der har ret til 6 ugers selvvalgt uddannelse, ikke får udgifter til deltagerbetaling, ud over hvad der blev oplyst i forbindelse med de tidligere afgivne svar. For at gøre det helt klart: Der bliver ikke tale om deltagerbetaling på SVU-uddannelser for denne gruppe. Vi står derfor fuldt og helt ved den indgåede aftale også på dette punkt.

Kl. 11.45

Så har der været en debat om den geografiske mobilitet. Det har jo hele tiden været tanken, at bestemmelsen alene skal anvendes, hvis der er akut mangel på arbejdskraft med medlemmets kvalifikationer og arbejdsformidlingen skønner, at arbejdet ikke i den nærmeste fremtid kan formidles til ledige, der bor tættere på arbejdspladsen.

Ved administrationen af reglerne om geografisk mobilitet skal arbejdsformidlingen således varetage to hensyn: hensynet til at kunne skaffe nødvendig uddannet arbejdskraft til yderkantsområder og hensynet til den enkeltes familiemæssige forhold. På den ene side kan vi ikke i et så lille land som Danmark holde til, at de højtuddannede reserverer deres arbejdskraft til universitetsbyerne, men på den anden side skal AF ved formidlingen selvfølgelig sikre, at der er taget hensyn til den lediges familiemæssige forhold, f.eks. børnefamilier og enlige forældre, og at reglen kun anvendes, hvis det er nødvendigt for at få stillingen besat.

Jeg vil gerne understrege, at der ikke er noget krav om, at den ledige skal flytte for at kunne overtage arbejdet.

Når dette er sagt, vil jeg også samtidig sige, at man med en udvidet geografisk mobilitet samtidig sikrer, at en mellem- eller højtuddannet ledig ikke, om man så må sige, kan gå i skjul for sin rådighed. Man kan altså ikke som uddannet klassisk filolog flytte til Samsø, som hr. Anders Samuelsen fremhævede, og kun ville stå til rådighed inden for sit nærområde.

Signalet til nyuddannede uden forpligtelser i øvrigt, der ikke kan få job inden for fagområdet i nærheden af bopælen, og som ikke ønsker at blive formidlet arbejde uden for nærområdet, er

altså, at de så måske i stedet bør overveje at tage et job inden for andre fagområder.

Endelig til sidst vil jeg komme med en kort bemærkning om CV-samtalerne. Der er efter min mening ikke grund til at udskyde fristen for iværksættelse af CV-samtaler, men jeg vil samtidig godt sige, at jeg ved, at der kan blive behov for en vis indkøring og smidighed i vurderingen af den måde, administrationen bliver varetaget på. Der er da heller ikke nogen, der forventer eller forlanger, at hele systemet virker fuldstændig upåklageligt fra den første dag. Vi er jo fornuftige folk.

Men jeg takker for tilslutningen til forslaget, og jeg gentager mit løfte om, at vi naturligvis implementerer teksten loyalt.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg skal blot i forhold til mine tidligere bemærkninger og ønsket om, at ministeren kunne bekræfte forskellige forhold, kvittere for ministerens tilsagn. Jeg vil ikke gå så langt som den øvrige venstrefløj og rose ministeren for at opfylde en aftale, som vi er enige om. Jeg er bare meget glad for, at det sker.

Jeg tror, at både Venstre og beskæftigelsesministeren og Socialdemokratiet respekterer hinanden for de indspil, der har været i den debat. For hvis det her skal virke, er det vigtigt, at der er et bredt fundament for arbejdsmarkedspolitikken – jeg ved, at Venstre og De Konservative havde det på samme måde, da vi havde regeringsmagten – at der er så mange aktører på det her område. Derfor er det godt, at det er af de områder, hvor der er konsensus.

Jeg er også glad for bemærkningerne om, at man ikke ønsker at indføre brugerbetaling på det her område. Jeg ved, at regeringen har haft det som et felt i forhold til andre ting, men det er meget vigtigt at sige, at hvis vi skal bringe de ledige i arbejde, er det vigtigt, at det sker, uden at de bliver pålagt yderligere brugerbetaling.

Jeg er også meget glad for bemærkningerne om rådigheden, for det er jo et af de steder, hvor man måske godt kan stramme det lidt. Nu tror vi ikke på, at det vil have nogen betydning i praksis. Men det er jo klart, i forhold til både CV-samtalerne og implementeringen af det hele, at vi vil følge hele det her forløb, som kommer til at ske i det næste års tid, meget tæt.

Men tak for tilsagnet om ændringerne.

(Kort bemærkning).

Anders Samuelsen (RV):

Jeg vil også gerne sige tak for ministerens tilkendegivelse, som jeg mener ligger fuldstændig i forlængelse af det, som står i aftaleteksten, inklusiv endnu en gang Samsøeksemplet, som bare understreger, at selvfølgelig skal det være sådan, at man skal tage det arbejde, som bliver stillet én i tilbud. Vi kan ikke have, at vore systemer på nogen måde signalerer, at der skal være forskel på folk, om man er højt-, mellem- eller lavtuddannet. Det er faktisk primært af hensyn til, at lavtuddannede ikke skal få en mistanke om, at højtuddannede – Det Radikale Venstres måske primære målgruppe, er der nogen, der påstår – bliver behandlet bedre end andre. Det er vi meget glade for og ser frem til det fortsatte arbejde.

Kl. 11.50

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 95 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KRF) mod 9 (SF og EL).

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 61: Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Individuelt kontaktføreløb, minimumskrav m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002. Første behandling 18/11 2002. Betænkning 3/12 2002. Anden behandling 5/12 2002. Tillægsbetænkning 5/12 2002).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.